

INFORMARE
ACTE NORMATIVE ADOPTATE CU INCIDENȚĂ ÎN MATERIA
DREPTURILOR CETĂȚENILOR

23 martie 2023.

v Ordinul ministrului sănătății nr. 774/2023 pentru aprobarea Normelor metodologice privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, publicat în Monitorul Oficial 234/22.02.2023

Art. 1. — Se aprobă Normele metodologice privind asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, prevăzute în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcțiile de specialitate ale Ministerului Sănătății, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, direcțiile de sănătate publică județene și a municipiului București, casele de asigurări de sănătate județene și a municipiului București, autoritățile administrației publice locale, precum și personalul medical implicat în asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului sănătății și al ministrului administrației și internelor nr. 697/112/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice cu privire la asigurarea continuității asistenței medicale primare prin centrele de permanență, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 2 iunie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 234 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

v Ordinul ministrului educației nr. 3.797/2023 privind aprobarea programei școlare pentru disciplina de tip opțional integrat „Educație privind schimbările climatice”, nivel gimnazial, clasele a VII-a—a VIII-a, publicat în Monitorul Oficial 234/22.02.2023

Art. 1. — Se aprobă programa școlară pentru disciplina de tip opțional integrat „Educație privind schimbările climatice”, nivel gimnazial, clasele a VII-a—a VIII-a, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Programa școlară prevăzută la art. 1 se aplică începând cu anul școlar 2023—2024.

Art. 3. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul din cadrul Ministerului Educației, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

ANEXĂ:

PROGRAMA ȘCOLARĂ pentru disciplina opțională "Educație privind schimbările climatice", nivel gimnazial, clasele a VII-a-a VIII-a

(1)NOTĂ DE PREZENTARE

Provocările globale ale lumii contemporane se întâlnesc la nivelul tuturor dimensiunilor acesteia: socială, economică, politică, demografică, tehnologică, dar sunt vizibile, mai cu seamă, în mediul planetar. Dintre toate

componentele acestuia, sistemul climatic al Terrei este cel mai intens afectat de influența antropică, iar schimbările produse în cadrul acestuia se răsfrâng asupra tuturor aspectelor vieții.

Aceste transformări globale presupun și o dinamică deosebită a politicilor și a tendințelor educaționale, care trebuie să aibă în vedere o învățare centrată pe noile nevoi ale beneficiarilor. Din această perspectivă, programa școlară pentru disciplina "Educație privind schimbările climatice", de tip opțional integrat, vine în întâmpinarea nevoilor reale ale elevilor și ale comunității, prin particularizarea traseului de învățare al acestora, ținând cont de resursele umane și materiale ale școlii.

Disciplina opțională "Educație privind schimbările climatice" contribuie la profilul de formare al absolventului învățământului gimnazial, structurat pe baza competențelor-cheie, prin: relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, asumarea de drepturi și responsabilități, participarea civică, identificarea și rezolvarea unor probleme ale comunității, proiectarea și derularea unui demers investigativ, promovarea unui stil de viață sănătos și a unui mediu curat.

Noutatea abordării constă nu numai în cunoașterea cauzelor și a impactului schimbărilor climatice, ci și în îndemnul la acțiuni în domeniul combaterii acestora și al rezilienței la schimbările climatice, preocupări centrale ale comunității internaționale.

În elaborarea acestei programe școlare au fost luate în considerare preocupările naționale și internaționale de tipul politicilor, programelor, strategiilor și al rapoartelor privind schimbările climatice și dezvoltarea durabilă, precum și recomandările modificărilor de ordin curricular din componentele politicilor educaționale ale acestora, aceasta fiind una dintre trăsăturile definitorii ale acestei oferte curriculare:

- Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;
- Strategia națională a României privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon (CRESC);
- Planul național de redresare și reziliență al României (PNRR);
- Planul național integrat în domeniul energiei și schimbărilor climatice 2021-2030;
- Raportul Administrației Prezidențiale "Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile";
- Proiectul de raport al Administrației Prezidențiale "Limitarea schimbărilor climatice și a impactului lor: o abordare integrată pentru România";
- Pactul ecologic european.

Programa școlară "Educație privind schimbările climatice" este o ofertă curriculară națională de tip opțional, ca disciplină nouă, cu caracter interdisciplinar, pentru ciclul gimnazial, clasele a VII-a și a VIII-a, fiind proiectată pentru o oră pe săptămână, pe parcursul a doi ani școlari.

Structura programei școlare este următoarea:

- Notă de prezentare;
- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice;

- Referințe bibliografice.

Competențele generale, în număr de trei, se formează pe parcursul celor doi ani de studiu, reprezintă achizițiile finale și contribuie la dezvoltarea competențelor-cheie ale elevilor.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape progresive în atingerea celor generale, fiind formulate diferit pentru cei doi ani de studiu.

Activitățile de învățare menționate în programă au rol orientativ și de recomandare, fiecare cadru didactic putând să își particularizeze demersul la diferite situații de învățare.

Conținuturile învățării sunt organizate în patru domenii și mijlocesc, informațional, formarea competențelor specifice.

Sugestiile metodologice includ recomandări privind desfășurarea activităților de predare-învățare-evaluare, precum și de proiectare a demersului didactic. Sunt făcute precizări asupra strategiilor didactice, cu evidențierea metodelor adecvate unei abordări interdisciplinare și integrate.

(2)COMPETENȚE GENERALE

1. Identificarea unor fenomene și procese privind schimbările climatice cu impact asupra vieții cotidiene

2. Utilizarea metodelor de investigare a cauzelor și efectelor schimbărilor climatice în diferite contexte

3. Demonstrarea unor comportamente adecvate din perspectiva respectării principiilor dezvoltării durabile

Competențe generale	Competențe specifice	
	Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a
1. Identificarea unor fenomene și procese privind schimbările climatice cu impact asupra vieții cotidiene	1.1. Descrierea unor fenomene și procese întâlnite în natură și determinate de schimbările climatice	1.1. Identificarea de cauze și efecte în contextul schimbărilor climatice (de exemplu, poluarea și efectul de seră)
	1.2. Identificarea diferențelor privind adaptarea la schimbările climatice, la nivel global	1.2. Analiza impactului schimbărilor climatice la nivel local, regional, global
2. Utilizarea metodelor de investigare a cauzelor și efectelor schimbărilor climatice în diferite contexte	2.1. Formularea unor ipoteze cu privire la cauzele schimbărilor climatice	2.1. Prezentarea efectelor schimbărilor climatice la nivel local, regional, global
	2.2. Monitorizarea activităților cotidiene care contribuie la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră (energie, transporturi, deșeuri, agricultură etc.)	2.2. Utilizarea echipamentelor și tehnologiilor informatice pentru a studia efectul de seră și schimbările climatice

3. Demonstrarea unor comportamente adecvate din perspectiva respectării principiilor dezvoltării durabile	3.1. Dezvoltarea abilităților de comunicare, de lucru în echipă, de negociere și a gândirii critice, care conduc la crearea unui mediu social mai sigur	3.1. Stimularea abilităților de susținere a unor idei creative prin folosirea diverselor surse de informații
	3.2. Formarea spiritului civic, prin implicarea în comunitate	3.2. Promovarea interculturalității, a echității sociale și a justiției climatice

(3)COMPETENȚE SPECIFICE ȘI EXEMPLE DE ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE

I.Clasa a VII-a

1. Identificarea unor fenomene și procese privind schimbările climatice cu impact asupra vieții cotidiene

1.1. Descrierea unor fenomene și procese întâlnite în natură și determinate de schimbările climatice
- descrierea fenomenelor din natură influențate de schimbările climatice, pe baza observării directe/indirecte, folosind fișe de observație
1.2. Identificarea diferențelor privind adaptarea la schimbările climatice, la nivel global
- evaluarea consecințelor schimbărilor climatice asupra propriei persoane și a comunității, printr-un studiu de impact - identificarea unor soluții de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, prin tehnici de gândire critică - identificarea unor soluții de reziliență climatică, la nivel local și global, prin tehnici de gândire prospectivă

2. Utilizarea metodelor de investigare a cauzelor și efectelor schimbărilor climatice în diferite contexte

2.1. Formularea unor ipoteze cu privire la cauzele schimbărilor climatice
- prezentarea unor situații-problemă generate de schimbările climatice - elaborarea unor scenarii climatice
2.2. Monitorizarea activităților cotidiene care contribuie la creșterea emisiilor de gaze cu efect de seră (energie, transporturi, deșeuri, agricultură etc.)

- inventarierea activităților care generează gaze cu efect de seră, prin observare directă și indirectă
- elaborarea unui model/algorithm de investigare pentru activitățile care sunt însoțite de emiterea de gaze cu efect de seră

3. Demonstrarea unor comportamente adecvate din perspectiva respectării principiilor dezvoltării durabile

3.1. Dezvoltarea abilităților de comunicare, de lucru în echipă, de negociere și a gândirii critice, care conduc la crearea unui mediu social mai sigur

- expunerea argumentată a unui demers investigativ
- transpunerea mesajului simbolic, științific, într-un limbaj comun
- realizarea unor prezentări ale fenomenelor investigate, sub diferite forme: referate științifice, prezentări media/digitale
- elaborarea, în echipă, a unor proiecte
- reflecția asupra rolurilor din cadrul echipei
- conceperea unor grile de evaluare a rezultatelor cercetărilor, precum și a modului de lucru

3.2. Formarea spiritului civic, prin implicarea în comunitate

- aplicarea de chestionare/desfășurarea unor anchete în școală și în comunitate pentru identificarea nivelului de cunoaștere a schimbărilor climatice
- vizite la operatorii economici pentru cunoașterea tehnologiilor verzi
- participarea la acțiuni de plantare în orizontul local/de sensibilizare a membrilor comunității cu privire la cauzele și efectele schimbărilor climatice

(4) CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

I. Clasa a VII-a

Domenii de conținut	Conținuturi*
1. Sistemul climatic al Terrei	- sistemul climatic - efectul de seră

	- caracteristicile schimbărilor climatice
2. Cauzele schimbărilor climatice	- cauzele naturale ale schimbărilor climatice - omul - factor al schimbărilor climatice - dezvoltarea pre- și postindustrială a societății - amprenta de carbon
3. Efectele schimbărilor climatice și implicațiile ecologice, sociale, economice ale acestora	- impactul schimbărilor climatice asupra biodiversității - pădurile și schimbările climatice - deșertificarea - anxietatea climatică - migrația climatică - sectoare economice afectate de efectele schimbărilor climatice
4. Dezvoltarea durabilă și acțiunea climatică	- obiectivele dezvoltării durabile, cu accent pe ODD 13: Acțiune climatică - reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră 1. economie circulară - economia verde 2. producția și consumul locale 3. eficiență energetică 4. transport durabil 5. agricultură sustenabilă

*Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice.

II. Clasa a VIII-a

1. Identificarea unor fenomene și procese privind schimbările climatice cu impact asupra vieții cotidiene

1.1. Identificarea de cauze și efecte în contextul schimbărilor climatice (de exemplu, poluarea și efectul de seră)

- utilizarea aplicațiilor informatice (simulări, animații, VR ș.a.) pentru înțelegerea efectului de seră și a schimbărilor climatice

- analizarea evoluției unor parametri climatici relevanți în producerea efectului de seră, cu ajutorul unor grafice (de exemplu, rapoarte IPCC)
- realizarea de corelații între efectul de seră și schimbările climatice, utilizând diferite reprezentări grafice

1.2. Analiza impactului schimbărilor climatice la nivel local, regional, global

- documentarea asupra impactului schimbărilor climatice la nivelul componentelor mediului, folosind diferite surse de informare
- analizarea efectelor schimbărilor climatice la nivel local, regional și planetar, utilizând exemple concrete

2.Utilizarea metodelor de investigare a cauzelor și efectelor schimbărilor climatice în diferite contexte

2.1. Înțelegerea efectelor schimbărilor climatice la nivel local, regional, global

- calcularea amprentei de carbon/amprentei ecologice
- studii de caz ce prezintă efectele schimbărilor climatice la diferite scări
- jocuri de rol

2.2. Utilizarea echipamentelor și tehnologiilor informatice pentru a studia efectul de seră și schimbările climatice

- colectarea unor probe de apă, sol, aer, folosind instrumente specifice
- determinarea calității elementelor de mediu, prin analizarea probelor
- aprecierea stării de degradare a unor ecosisteme, prin observare directă
- identificarea unor surse de date autorizate
- folosirea TIC pentru stocarea și prelucrarea datelor
- prezentarea concluziilor investigațiilor realizate

3.Demonstrarea unor comportamente adecvate din perspectiva respectării principiilor dezvoltării durabile

3.1. Stimularea abilităților de susținere a unor idei creative prin folosirea diverselor surse de informații

- familiarizarea cu noile tehnici de cunoaștere și comunicare a informației și utilizarea acestora în realizarea unor materiale/produse
- identificarea surselor de date autorizate la diferite niveluri (local, național, internațional)

- selectarea unor site-uri cu informații utile pentru desfășurarea unor activități cotidiene
- utilizarea, prin jocuri de rol, a unor tehnici de stimulare a expresivității și imaginației

3.2. Promovarea interculturalității, a echității sociale și a justiției climatice

- identificarea inechităților sociale cauzate de schimbările climatice, prin studii de caz din diferite comunități
- identificarea unor tradiții și obiceiuri comune legate de caracteristicile climatice, în cultura diferitelor popoare
- selectarea unor opere literare, muzicale, plastice etc. ce vizează caracteristici climatice
- dezbateri privind inegalitățile dintre generații, națiuni și sexe, generate de schimbările climatice
- formularea unor propuneri legislative pentru o justiție climatică
- identificarea unor soluții de acțiune pentru climă

(5) CONȚINUTURI ALE ÎNVĂȚĂRII

I. Clasa a VIII-a

Domenii de conținut	Conținuturi*
1. Sistemul climatic al Terrei	<ul style="list-style-type: none"> - încălzirea globală - fenomenele meteorologice extreme
2. Cauzele schimbărilor climatice	<ul style="list-style-type: none"> - impactul sectoarelor economice asupra schimbărilor climatice 1. industria 2. energia 3. transportul 4. agricultura - risipa alimentară - deșeurile
3. Efectele schimbărilor climatice și implicațiile ecologice, sociale, economice ale acestora	<ul style="list-style-type: none"> - criza apei și criza alimentară - impactul schimbărilor climatice asupra copiilor și tinerilor - impactul schimbărilor climatice asupra economiei
4. Dezvoltarea durabilă și acțiunea climatică	<ul style="list-style-type: none"> - adaptarea la schimbările climatice

	<ul style="list-style-type: none"> - comunități reziliente - instituții și organizații implicate în politicile privind schimbările climatice - justiție climatică și echitate între țări - acțiunile tinerilor pentru climă
--	---

*Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice.

(6)SUGESTII METODOLOGICE

Programa școlară pentru disciplina opțională "Educație privind schimbările climatice" propune un demers interdisciplinar asupra realității.

Demersul didactic al programei școlare este axat pe competențe și presupune construirea unor situații de învățare în care elevul este artizan al propriei învățări, profesorul fiind cel care doar îl ghidează și îl sprijină. Aceste situații de învățare cuprind activități de învățare ce vizează: observații directe și indirecte, întrebări-problemă, situații-problemă, studii de caz, investigații, simulări, animații, proiecte, jocuri de rol. Contextul în care se desfășoară învățarea este atât unul care valorizează experiența proprie a elevului, din orizontul local, cât și unul mijlocit prin observarea indirectă a unor spații îndepărtate, mediată de tehnologie, sau chiar un context imaginat, printr-o gândire prospectivă. Resursele antrenate de elev sunt: experiența de viață; abilitățile de a căuta informații, de a prelucra date, de a elabora modele/algoritmi de investigare, de a identifica soluții; deprinderile de a determina calitatea unor elemente ale mediului ș.a.

Activitățile de învățare exemplificate pentru clasa a VII-a susțin formarea competențelor specifice care vizează descrierea unor fenomene și procese, observarea directă și indirectă, deprinderea stilului de lucru în echipă și implicarea în comunitate. Acestea valorifică conținuturi care fac trimitere la orizontul local și național.

În domeniile de conținut ale clasei a VIII-a se regăsesc conținuturi care sunt valorificate în activități ce conduc la competențe precum selectarea unor informații sau prelucrarea unor date, analizarea evoluției unor parametri climatici, evaluarea impactului schimbărilor climatice, identificarea unor soluții de reziliență climatică, implicarea în combaterea schimbărilor climatice, toate la nivel planetar.

Dintre metodele didactice folosite pentru atingerea competențelor se recomandă: studiul de caz, problematizarea, experimentul, brainstormingul, explicația, conversația inductivă și deductivă.

Programa școlară pentru disciplina opțională "Educație privind schimbările climatice" contribuie la: învățarea eficientă, bazată pe motivație, dezvoltarea gândirii critice și creative, a abilităților analitice, exprimarea cu ușurință a opiniilor personale, inițiativă personală, implicarea în comunitate, adoptarea unor valori și atitudini pentru protejarea mediului, echitate și toleranță.

Evaluarea este susținută în principal de modalități complementare, precum referatul, proiectul, portofoliul, investigația, autoevaluarea și interevaluarea ș.a., dar și de utilizarea metodelor, tehnicilor și a instrumentelor TIC. O evaluare autentică este cea care este integrată în fiecare secvență de învățare, facilitând autoevaluarea.

(7)REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1.Anca Popovici Borzea, Integrarea curriculară și dezvoltarea capacităților cognitive, Collegium, Științele Educației, Ed. Polirom, 2017

2. Lucian Ciolan, Învățarea integrată - Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Ed. Polirom, 2008
3. Anexa nr. 2 la Ordinul ministrului educației naționale nr. [3.393/2017](#) privind aprobarea programelor școlare pentru învățământul gimnazial
4. Doinea Giurgea, Ghid metodologic pentru disciplinele opționale, D&G EDITUR, București, 2007
5. Institutul de Științe ale Educației, Descriptivul competențelor-cheie europene, traducere și adaptare după Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului privind competențele-cheie pentru învățarea pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC1)
6. Legea educației naționale nr. [1/2011](#), cu modificările și completările ulterioare
7. Ordinul ministrului educației nr. [3.238/2021](#) pentru aprobarea Metodologiei privind dezvoltarea curriculumului la decizia școlii
8. Anexa la Ordinul ministrului educației nr. [3.239/2021](#) privind aprobarea documentului de politici educaționale Repere pentru proiectarea, actualizarea și evaluarea Curriculumului național. Cadrul de referință al Curriculumului național
9. Aurel Ardelean, Octavian Mândruț, Didactica formării competențelor, "Vasile Goldiș" University Press ARAD - 2012
10. Curriculum | Climate Change Education | Stanford Doerr School of Sustainability
11. What is Climate Education? - Teachers Climate Guide (teachers-climate-guide.fi)
12. Education for climate change and a real-world curriculum | SpringerLink
13. Climate change education | UNESCO
14. Home | Office for Climate Education (oce.global)
15. Is Italy the first country to require Climate Change Education in all schools? | International Bureau of Education (unesco.org)
16. Curriculum Resources - Climate Change Education Solutions Network - Grand Valley State University (gvsu.edu)
17. Climate | National Oceanic and Atmospheric Administration (noaa.gov)
18. Home | NASA Climate Kids
19. Integrate Climate Education into NYS School Curriculum! - Action Network
20. Climate Curriculum (ucsd.edu)
21. UNESCO - Action for Climate Empowerment - Guidelines for accelerating solutions through education, training and public awareness - <https://bangkok.unesco.org/content/action-climate-empowerment>
22. Educație pentru mediu în contextul schimbărilor climatice: Ghidul Profesorului și Manual de Aplicații - TERRA Mileniul III - <https://angajamentpentruclima.ro/resurse-educationale/>
23. Ghid pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră la școală - TERRA Mileniul III - <https://angajamentpentruclima.ro/resurse-educationale/>

24. Ghid pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră acasă - TERRA Mileniul III - <https://angajamentpentruclima.ro/resurse-educationale/>
25. Ghid pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în comunitate - TERRA Mileniul III - <https://angajamentpentruclima.ro/resurse-educationale/>
26. Manual UNESCO - Educație pentru obiectivele dezvoltării durabile - <https://www.edu.ro/sites/default/files/manual%20UNESCO%20-%20Educatie%20pentru%20Obiectivele%20de%20Dezvoltare%20Durabila.pdf>
27. Criterii de calitate ale școlilor dezvoltării Durabile - https://www.edu.ro/sites/default/files/Criterii_de_calitate_ale_scolilor_dezvoltarii_durabile.pdf
28. UNESCO Education for Climate Action - <https://en.unesco.org/themes/education-sustainable-development/cce>
29. Education for Climate Coalition - https://education-for-climate.ec.europa.eu/_en
30. Raportul privind Educația pentru mediu și climă al Administrației Prezidențiale - <https://www.presidency.ro/ro/presa/clima-si-sustenabilitate/raportul-educatia-privind-schimbarile-climatice-si-mediul-in-scoli-sustenabile>
31. Education for Climate - https://education-for-climate.ec.europa.eu/sites/default/files/EducationForClimate_about_RO.pdf
32. GreenComp - The European sustainability competence framework - <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC128040>
33. Council Recommendation on learning for environmental sustainability - COM(2022) 11 final - <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0011>
34. Raport de cercetare privind percepția tinerilor din România față de educația climatică - <https://angajamentpentruclima.ro/wp-content/uploads/2021/09/Raport-Perceptii-Tineri.pdf>
35. UNICEF - Riscul climatic la care sunt expuși copiii - <https://www.unicef.org/romania/ro/comunicate-de-pres%C4%83/ast%C4%83zi-1-miliard-dintre-cei-mai-vulnerabili-copii-din-lume-sunt-expu%C8%99i-unui>
36. UNICEF - Ce impact au schimbările climatice asupra copiilor și tinerilor - <https://www.unicef.org/romania/ro/pove%C8%99ti/sondaj-u-report-ce-impact-au-schimb%C4%83rile-climatice-asupra-copiilor-%C8%99i-tinerilor>
37. Stanford Center for Innovation în Global Health - Anxietatea climatică în rândul tinerilor - <https://globalhealth.stanford.edu/beyond-stanford/new-study-finds-high-levels-of-climate-anxiety-in-youth.html/>

(8) Colectivul de autori

(în ordine alfabetică)

1. Babă Liliana - Palatul Copiilor, Timișoara, Timiș
2. Bălăuță Dana - Colegiul Național "Mihail Kogălniceanu", Galați
3. Florea Maria-Cristina - Colegiul Național "Ion Luca Caragiale", Moreni, Dâmbovița

4. Ganea Mariana - Colegiul Național "Mihail Kogălniceanu", Galați
5. Neagu Suzana Beatrice - Colegiul Național "Roman Vodă", Roman, Neamț
6. Pîntea Dumitrița-Cătălina - Colegiul Tehnic "Gheorghe Asachi", Iași
7. Pîntea Otilia - Școala Profesională Holboca, Iași
8. Puișor Luiza-Corina - Școala Gimnazială "Mihai Viteazul", Călărași - coordonator
9. Răcășanu Rodica - Colegiul Național "Ion Luca Caragiale", Moreni, Dâmbovița
10. Rolea Cristian - Colegiul Național "Mihail Kogălniceanu", Galați
11. Tănase Roxana - Colegiul Național Pedagogic "Constantin Cantacuzino", Târgoviște, Dâmbovița
12. Zăloagă Ana-Maria - Colegiul Național "Roman Vodă", Roman, Neamț
13. Zuga Niculina - Colegiul Național Pedagogic "Constantin Cantacuzino", Târgoviște, Dâmbovița
14. Barbu Mirela-Georgeta - Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație - referent

Document realizat cu sprijinul Fundației TERRA Mileniul III, în cadrul proiectului "Angajament pentru Climă" - www.angajamentpentruclima.ro, având drept motto: "Lucrăm împreună pentru o Europă verde!"

V Ordinul ministrului educației nr. 3797/2023 pentru modificarea și completarea Statutului elevului, aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 4.742/2016, publicat în Monitorul Oficial 234/22.03.2023

Art. I

Statutul elevului, aprobat prin Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 4.742/2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 23 august 2016, **se modifică și se completează** după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 1

(1) Prezentul statut reglementează drepturile și îndatoririle elevilor, în calitate de beneficiari primari ai educației, înscriși în unitățile de învățământ de stat, particular și confesional din România."

2. La articolul 1, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alin. (6) și (7), cu următorul cuprins:

"(6) Elevii înscriși ca elevi audienți beneficiază de drepturile și îndatoririle prevăzute în prezentul statut.

(7) Antepreșcolarii și preșcolarii, în calitate de beneficiari primari ai educației, au drepturile și îndatoririle prevăzute în legislația în vigoare și în prezentul statut, fiind reprezentați de către părinți/tutori/reprezentați legali."

3. Articolul 2 se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 2

Calitatea de elev se dobândește odată cu înscrierea în învățământul primar și se păstrează pe tot parcursul școlarității, până la încheierea studiilor din învățământul secundar superior liceal, profesional, respectiv terțiar nonuniversitar, conform legii."

4. La articolul 7, literele r) și aa) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"r) dreptul de a primi informații cu privire la planificarea materiei pe parcursul întregului an școlar;

.....

aa) dreptul de a oferi feedback, după parcurgerea primelor două sau trei intervale de cursuri din anul școlar, cadrelor didactice care predau la clasă, prin fișe anonime sau prin intermediul unor chestionare anonime securizate;"

5. La articolul 16 alineatul (4), literele e) și f) se modifică și vor avea următorul cuprins:

"e) preavizul de exmatriculare, în cazul elevilor din învățământul postliceal;

f) exmatriculare, în cazul elevilor din învățământul postliceal."

6. La articolul 16, alineatul (9) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(9) Sancțiunile prevăzute la alin. (4) lit. e) și f) nu se pot aplica în învățământul obligatoriu."

7. La articolul 22, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

"(3) Elevii exmatriculați din unitățile de învățământ postliceal din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională, pentru motive imputabile, se pot transfera, în anul școlar următor, într-o altă unitate de învățământ, cu respectarea prevederilor prezentului act normativ, a regulamentului de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar și a regulamentelor specifice."

8. La articolul 23, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 23

(1) Exmatricularea cu drept de reînscrisere în anul școlar următor în aceeași unitate de învățământ și în același an de studiu se aplică elevilor din învățământul postliceal pentru abateri grave, prevăzute de prezentul act normativ sau de regulamentului de organizare și funcționare al unității de învățământ sau apreciate, ca atare, de către consiliul profesoral al unității de învățământ."

9. La articolul 24, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 24

(1) Exmatricularea fără drept de reînscrisere în aceeași unitate de învățământ se aplică elevilor din învățământul postliceal pentru abateri deosebit de grave, apreciate, ca atare, de către consiliul profesoral."

10. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 25

(1) Exmatricularea din toate unitățile de învățământ postliceal, fără drept de reînscrisere pentru o perioadă de 3-5 ani, se aplică elevilor din învățământul postliceal pentru abateri deosebit de grave, apreciate, ca atare, de către consiliul profesoral.

(2) Sancțiunea se aplică prin ordin al ministrului educației, prin care se stabilește și durata pentru care se aplică această sancțiune. În acest sens, directorul unității de învățământ transmite Ministerului Educației propunerea motivată a consiliului profesoral privind aplicarea acestei sancțiuni, împreună cu documente sau orice alte probe din care să rezulte abaterile deosebit de grave săvârșite de elevul propus spre sancționare.

(3) Sancțiunea se comunică elevului, în scris, de către Ministerul Educației.

(4) Sancțiunea se consemnează în catalogul clasei și în registrul matricol."

11.La articolul 26, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 26

(1) După cel puțin opt săptămâni sau la încheierea anului școlar, consiliul se reîntrunește. Dacă elevul căruia i s-a aplicat o sancțiune menționată la art. 16 alin. (4) lit. a)-e) dă dovadă de un comportament fără abateri pe o perioadă de cel puțin 8 săptămâni de școală, până la încheierea anului școlar, decizia privind scăderea notei la purtare, asociată sancțiunii, poate fi anulată."

12.La articolul 27, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 27

(1) Pentru toți elevii din învățământul primar, la fiecare 20 de absențe nejustificate pe an școlar din totalul orelor de studiu sau la 10% absențe nejustificate din numărul de ore pe an școlar la o disciplină de studiu, va fi scăzut calificativul la purtare, gradual, de la Foarte bine la Bine, Suficient, Insuficient."

13.La articolul 27, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Pentru toți elevii din învățământul gimnazial și liceal, la fiecare 20 de absențe nejustificate pe an școlar din totalul orelor de studiu sau la 10% absențe nejustificate din numărul de ore pe an școlar la o disciplină de studiu/modul de specialitate, va fi scăzută nota la purtare cu câte un punct."

14.La articolul 39, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

"- Art. 39

(1) Fiecare clasă își va alege reprezentantul în consiliul elevilor, o dată pe an, la începutul anului școlar. Votul este secret, iar elevii vor fi singurii responsabili de alegerea reprezentantului lor. Profesorii nu au drept de vot și nici nu le este permisă influențarea deciziei elevilor."

Art. II

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.